II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets henstilling om overensstemmelse mellem målene og politikken for social tryghed

(91/C 194/25)

KOM(91) 228 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 27. juni 1991)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER —

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,

som henviser til forslag fra Kommissionen,

som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

Ifølge artikel 118 i Traktaten har Kommissionen til opgave at fremme et snævert samarbejde mellem medlemsstaterne på det sociale område;

stats- og regeringscheferne for elleve af medlemsstaterne i Det Europæiske Fællesskab, forsamlet i Strasbourg den 9. december 1989 vedtog Fællesskabspagten om Arbejdstagernes Grundlæggende Arbejdsmarkedsmæssige og Sociale Rettigheder;

i præamblen til denne pagt bekræftes det højtideligt:

— at der ved iværksættelsen af Den Fælles Akt i fuldt omfang skal tages hensyn til den sociale dimension i Fællesskabet, og at det i den sammenhæng er nødvendigt at sørge for en udbygning af de sociale rettigheder for arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab;

— at gennemførelsen af det indre marked skal medføre forbedringer på det sociale område for arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab, navnlig med hensyn til social beskyttelse;

— at den højtidelige erklæring om de sociale rettigheder på fællesskabsplan ikke i forbindelse med sin virkeliggørelse må føre til forringelser i forhold til den nuværende situation i den enkelte medlemsstat;

i punkt 10 i pagten slås det fast, at:

— enhver arbejdstager skal uanset arten af sit ansættelsesforhold og størrelsen af den virksomhed, hvori han/hun er beskæftiget, være berettiget til sociale sikringsydelser af en tilstrækkelig størrelse;

— personer, som er udelukket fra arbejdsmarkedet, enten fordi de ikke har kunnet få adgang til det, eller fordi de ikke har kunnet vende tilbage til det, og som ikke selv har midler til deres underhold, sikres tilstrækkelige ydelser og en tilstrækkelige indkomst, der er tilpasset deres personlige situation;

i pagten fastsættes det ligeledes i punkt 24 og punkt 25, at alt efter de særlige forhold i det enkelte land:

— skal enhver arbejdstager i Det Europæiske Fællesskab, der bliver pensioneret, kunne få adgang til midler, der sikrer vedkommende en rimelig levestandard;

— skal enhver, der har nået pensionsalderen, men som ikke er berettiget til pension, og som ikke har andre midler til sit underhold, kunne få adgang til en tilstrækkelig indkomst samt en social bistand og lægehjælp, der er tilpasset den pågældendes behov;

Rådet har vedtaget eller drøfter for øjeblikket bestemmelser om ligebehandling af mænd og kvinder, om vandrende arbejdstageres sociale sikring, om beskyttelse i forbindelse med graviditet og moderskab og om arbejdskontrakter og -forhold, der ikke vedrører fuldtidsarbejde og tidsubegrænset arbejde;

det sociale sikringssystem er et væsentligt element i solidariteten mellem indbyggerne i de enkelte medlemsstater i Fællesskabet i og med at enhver har ret til social tryghed;

i handlingsprogrammet om gennemførelsen af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende sociale rettigheder er det anført, at forskellene mellem de sociale sikringsordninger kan betyde en alvorlig hæmsko for arbejdstagernes frie bevægelighed og skærpe de regionale skævheder, især mellem de nordlige og de sydlige lande i Fællesskabet, og det er så blevet foreslået, at der skal iværksættes en strategi, som skal bringe overensstemmelse mellem politikken på dette område og de mål, der fastsættes i fællesskab, hvorved de ovennævnte uheldige forhold kan afbødes;

den igangværende udvikling i de fleste medlemsstater er påvirket af problemer, som er fælles for dem (bl.a. befolkningens aldring, udviklingen i familiemønstret, den vedvarende høje arbejdsløshed, udviklingen af fattigdommen og nye former for fattigdom, og øgede omkostninger til lægebehandling), og derfor har Rådet på sit møde den 29. september 1989 foreslået, at denne faktiske overensstemmelse fremmes yderligere ved at definere fælles målsætninger til at lede udviklingen i national politik;

såfremt der ikke er en direkte sammenhæng mellem, hvor meget der skal indbetales af bidrag og hvor udsat de enkelte forsikrede personer er, er det sociale sikringssystem medvirkende til, at de sociale omkostninger, som virksomhederne skal dække, gøres uafhængige af de ansattes personlige karakteristika; hermed får de forskellige arbejdstagerkategorier lige muligheder, og flest muligt får lejlighed til at deltage aktivt i den økonomiske og sociale udvikling i Fællesskabet;

formålet for denne strategi er at få fastsat fælles mål for medlemsstaternes politik, således at de forskellige nationale systemer kan fungere samtidig, og at de kan udvikle sig i harmoni med hinanden mod Fællesskabets grundlæggende mål;

de specifikke målsætninger, der er fastsat i fællesskab, skal tjene som udgangspunkt for tilpasningen af disse systemer til ændringen i beskyttelseskravene, navnlig i forbindelse med ændringerne på arbejdsmarkedet, i familiemønstret og den demografiske udvikling;

formålet med at skabe overensstemmelse er ligeledes at sørge for, at den sociale tryghed bevares og styrkes i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked; gennemførelsen heraf vil lette mobiliteten for arbejdstagerne og deres familie inden for Fællesskabet, og det bør undgås, at denne mobilitet hæmmes af ekstra omkostninger, både for enkeltpersoner og for virksomheder, hvilket ville være tilfældet med alt for store forskelle i de sociale sikringsordninger;

på grund af de meget forskellige sociale sikringssystemer og deres rødder i national kultur er det medlemsstaterne selv, der afgør, hvorledes deres sociale sikringssystem indrettes og finansieres;

dette intitiativ forekommer nødvendigt for i forbindelse med det fælles marked at kunne gennemføre et af formålene med Fællesskabet, idet der i Traktaten ikke er hjemmel for den fornødne bemyndigelse i den henseende —

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

A. at de fører en generel politik på det sociale område, som er i overensstemmelse med følgende målsætninger:

1. Alt efter de særlige forhold i det enkelte land og på baggrund af de økonomiske og sociale problemer og hvorledes disse bør løses, tilstræbes det, at det sociale sikringssystem løser følgende opgaver:

— at sikre alle, der er bosat i medlemsstaten og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser for det pågældende område, en rimelig levestandard; derfor må de sociale sikringsordninger, i henhold til principperne i henstillingen fra Rådet for De Europæiske Fællesskaber om fælles kriterier for tilstrækkelige ressourcer og ydelser i Fællesskabet, yde hjælp til de personer, som ikke har tilstrækkelige ressourcer, enten fordi de er ude af stand til at udøve lønnet beskæftigelse af helbredsmæssige årsager eller på grund af familieforhold, eller fordi de ikke er i stand til at finde et arbejde, eller fordi de har nået pensionsalderen;

— at give enhver, der er bosat i medlemsstaten, uanset hvilke ressourcer pågældende har, mulighed for at få den nødvendige lægehjælp til at genvinde sin sundhed, at kunne nyde

godt af iværksatte initiativer til sygdomsforebyggelse og at råde over de nødvendige faciliteter til at bevare sin frihed;

— at bidrage til at fremme den sociale integration for samtlige personer, der er bosat i medlemsstaten, samt den økonomiske integration for de personer, som er i stand til at udøve lønnet beskæftigelse;

— at sørge for, at levestandarden for arbejdstagere og deres familie ikke forringes markbart, når de trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, eller hvis de bliver nødt til at ophøre med deres erhvervsarbejde på grund af sygdom, ulykke, moderskab, invaliditet eller arbejdsløshed, hvilket i givet fald kan afpasses med forsikringsordninger, medlemskrav og ydelser.

2. Ved tildeling af sociale ydelser må følgende generelle principper overholdes:

— ligebehandling, for at undgå enhver form for forskelsbehandling begrundet i nationalitet, race, køn, religion, politisk og anden overbevisning, når en ansøger opfylder de betingelser for forsikrings- og/eller bopælsperioder, som kræves for at kunne opnå ydelserne;

— lighed for at de, der modtager sociale ydelser, også får deres del af en forbedring af levestandarden for befolkningen som helhed, bl.a. ved en regulering af ydelser til ikke-erhvervsaktive og arbejdsløse;

— individualisering af rettigheder og bidrag, for efterhånden at erstatte afledte rettigheder med særlige rettigheder, således at systemet i højere grad kan tilpasses ændringerne i adfærd og familiemønster.

3. De sociale sikringsordninger må administreres så effektivt som muligt:

— ved at de udbetalte ydelser svarer til modtagernes reelle behov, og;

— at de instanser, som sørger for udbetaling af ydelserne, har så få udgifter som muligt.

B. at der om nødvendigt sker en tilpasning og en udbygning af de sociale sikringssystemer for dermed gradvis og inden for hvert enkelt område at nå følgende mål og at træffe de i den anledning nødvendige foranstaltninger:

Sygdom eller ulykke

— at sørge for lige adgang til fornøden behandling og til foranstaltninger til sygdomsforebyggelse for alle, der er bosat på en medlemsstats område og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser;

— at sørge for vedligeholdelse og om nødvendigt udbygning af et behandlingssystem, som tilpasses befolkningens behov og som især er rettet mod øget forebyggelse og mod det voksende antal kroniske sygdomme og ældre personers stigende afhængighed;

— at indrette dette system således at væksten i de samtlige udgifter til varetagelse af befolkningens sundhed er under kontrol;

— at sørge for genoptræning og reintegration af rekonvalescenter;

— under iagttagelse af bestemmelserne om vurdering og kontrol, at tildele arbejdstagere, som er nødt til at ophøre med deres arbejde på grund af sygdom, ydelser, der svarer til størstedelen af den indtægt, som de havde i forbindelse med den tidligere beskæftigelse, hvilket i givet fald kan afpasses med forsikringsordninger, medlemskrav og ydelser;

Moderskab

— at sørge for, at alle kvinder, der er bosat på en medlemsstats område og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser, får dækket samtlige omkostninger til behandling i forbindelse med graviditet, fødsel og hvad heraf følger;

— at sørge for, at kvinder, som afbryder deres arbejde på grund af moderskab, bibeholder deres indtægt eller får en tilsvarende ydelse i mindst fjorten sammenhængende uger;

Arbejdsløshed

— at tildele alle uden beskæftigelse, der er bosat på en medlemsstats område og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser, under forudsætning af, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, en social dækning, hvorved de sikres et minimum af ressourcer, som er afpasset efter husstandens art og størrelse, samt adgang til lægebehandling for dem selv og for personer, over for hvem de har forsørgerpligt;

— at indføre mekanismer til fordel for arbejdsløse, især unge, som kommer ud på arbejdsmarkedet, og langtidsledige, for dermed at undgå sociale tabere og for at forbedre deres sociale og økonomiske integration og gøre det muligt for dem at opnå de fornødne erhvervskvalifikationer, således at de kan finde eller genfinde et arbejde;

— under iagttagelse af bestemmelserne om vurdering og kontrol, at tildele arbejdstagere — uanset deres arbejdsvilkår — som ufrivilligt har mistet deres arbejde, og for hvem det ikke lykkes at finde et nyt arbejde, ydelser af en sådan størrelse, at de kan oppebære en betydelig del af den indtægt, som de havde i forbindelse med den tidligere beskæftigelse, hvilket i givet fald kan afpasses med forsikringsordninger, medlemskrav og ydelser;

Uarbejdsdygtighed

— at tildele alle handicappede eller invalide, der er bosat på en medlemsstats område og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser, samt personer, som de har forsørgerpligt overfor, en social dækning, hvorved de sikres et minimum af ressourcer og adgang til lægebehandling;

— at fremme social integration af invalide og handicappede personer og så vidt det er muligt at fremme deres økonomiske integration;

— under iagttagelse af bestemmelserne om vurdering og kontrol, at tildele arbejdstagere — uanset deres arbejdsvilkår — som er nødt til at ophøre med eller begrænse deres arbejde på grund af invaliditet, ydelser af en sådan størrelse, at den svarer til størstedelen af den indtægt, som de havde i forbindelse med en tidligere beskæftigelse, hvilket i givet fald kan afpasses med forsikringsordninger, medlemskrav og ydelser;

Alderdom

— at sirkre ældre personer, der er bosat på en medlemsstats område og som opfylder nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser, minimumsressourcer, og i givet fald afpasse disse ressourcer efter den enkeltes særlige behov, især i de tilfælde, hvor de pågældende er afhængige af andres pleje og tjenester;

— at medvirke til at undgå, at ældre udelukkes socialt set;

— at give hver enkelt arbejdstager mulighed for at udøve en erhvervsmæssig beskæftigelse ud over den alder, hvor den pågældende har ret til pension;

— at sørge for, at pensionssystemet på effektiv måde sikrer tidligere arbejdstagere en stor del af deres tidligere arbejdsindtægt i hele pensionsperioden, idet der dog bibeholdes en vis ligevægt mellem erhvervsaktives og pensionisters interesser;

— at tillempe regler for opnåelse af ret til pension, således at de bliver mindre ugunstige for arbejdstagere, som på grund af længere perioder med arbejdsløshed ikke har været fuldt beskæftiget, eller arbejdstagere, som i perioder har afbrudt deres beskæftigelse for at opdrage deres børn eller for at tage sig af et familiemedlem, som er invalid eller handicappet;

— at tilpasse pensionssystemerne, således at der efterhånden indføres pensioner, som udbetales til hver enkelt, idet der om nødvendigt indføres overgangsformer for at sikre, at allerede opnåede rettigheder bevares;

— at regulere betingelserne for opnåelse af ret til pension, især til supplerende pension, når det er nødvendigt for at undgå, at mobiliteten hæmmes;

— i god tid at tilpasse pensionssystemerne til den demografiske udvikling og samtidig bibeholde de lovmæssige pensionsordningers centrale rolle;

Familie

— at forbedre familieydelserne, således at den, der ønsker at få et barn, ikke må opgive på grund af manglende ressourcer; og især at forbedre ydelserne til de dårligst stillede familier og tilpasse dem til enlige forsørgere og til familier med et hjemmeboende handicappet barn;

— at medvirke til at fremme integrationen af personer, som efter at have opdraget deres børn ønsker at indtræde eller genindtræde på arbejdsmarkedet, og give dem mulighed for at få en supplerende uddannelse, som giver dem de fornødne kvalifikationer til at finde et arbejde;

— gennem foranstaltninger, som gør det muligt at forene familiemæssige og arbejdsmæssige forpligtelser, at fjerne hindringerne for, at forældre kan udøve erhvervsmæssig beskæftigelse, og at give støtte, herunder økonomisk støtte til personer, som må indskrænke eller helt ophøre med deres erhvervsarbejde for at opdrage børnene eller pleje et ældre familiemedlem eller en handicappet person i deres familie;

— at bidrage til at mindske ulighederne med hensyn til børns muligheder, som skyldes forskelle i familieforhold og især forældrenes indkomst —

OG ANMODER I DEN ANLEDNING KOMMISSIONEN OM:

1. regelmæssigt at forelægge Rådet en rapport med en evaluering af de fremskridt, der er gjort i retning af disse målsætninger, at afpasse og udbygge brugen af passende indikatorer i den forbindelse og i givet fald at fremlægge ethvert forslag, som kan være nyttigt i forbindelse med demografiske, økonomiske og sociale ændringer i Fællesskabet;

2. at tilrettelægge en regelmæssig udveksling med medlemsstaterne vedrørende den politiske udvikling på det sociale område.

Forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 3833/90, for så vidt angår den generelle toldpræferenceordning for visse varer med oprindelse i Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama

(91/C 194/26)

SEK(91) 1109 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 9. juli 1991)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 113,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

Rådets forordning (EØF) nr. 3835/90 [1] hjemler anvendelse af generelle toldpræferencer for Bolivia, Colombia, Ecuador og Peru med henblik på at hjælpe disse lande til at standse den udbredte produktion og handel med kokain, som udgør en fare for disse landes sociale integritet og nedbryder deres økonomi i en sådan grad, at der er risiko for, at deres udvikling går i stå;

det er fastslået, at landene på Den Mellemamerikanske Landtange i stigende grad benyttes som forsendelsesvej for narkotika mellem Andes-regionen og den nordlige del af det amerikanske kontinent;

ulovlig dyrkning af valmuer og kannabis og fremstilling af narkotika og andre psykotrope stoffer befinder sig i en farlig udvikling i landene på Den Mellemamerikanske Landtange;

udviklingen af denne handel og disse afgrøder udgør en trussel mod den økonomiske og sociale stabilitet i landene på Den Mellemamerikanske Landtange;

[1] EFT nr. L 370 af 31. 12. 1990, s. 126.